

[Nørskov.]

gøres noget for, at de nødstedte Hjem kan komme igennem de vanskelige Tider.

Det har for været saaledes, at i daarlige Tider har vort Folk gennem større Dygtiggørelse søgt at ruste sig over for Fremtiden, og det synes ogsaa at skulle blive Tilfældet denne Gang. Alle Steder, hvor Spørgsmaalet om en bedre og fyldigere Ungdomsundervisning drøftes, møder Sagen en levende Forstaaelse og Interesse, der giver sig Udslag i varme Indlæg for større Dygtiggørelse af den unge Slægt. Det er ogsaa en stor og god Sag, som Befolkningen venter Lovgivningsmagtens Hjælp og Støtte til at føre et Skridt videre frem. Gennem en Aarrække har der i mange Sogne været afholdt Ungdomsskole, hvor Undervisningen er foregaaet om Eftermiddagen. Ved disse Kursus har vore Lærere og Lærerinder ydet en god Indsats, og i de sidste Aar er der enkelte Steder oprettet landbrugsfaglige Dagskoler. Det ser ud til, at denne Form for Undervisning vinder Tilslutning, thi i denne Tid forbereder Landbo- og Husmandsforeningerne flere Steder en landbrugsfaglig Undervisning for den ældre Del af Landbounddomen, samtidig med at der ude i Sognene gøres et nyt Fremstød for Oprettelse af flere Ungdomsskoler. At saavel Ungdomsskolerne som de landbrugsfaglige Kursus har deres store Betydning, er en Kendsgerning, særlig for den Ungdom, som ikke naar at komme paa Højskole eller Landbrugsskole, men de relativt faa Timers Undervisning paa disse Kursus kan alligevel ikke træde i Stedet for et Ophold paa vore gamle anerkendte Skoler, men som Forskoler for disse vil denne Form for Undervisning ogsaa være at anbefale.

Naar Talen er om Ungdommens Dygtiggørelse, er der Grund til at rette Opmærksomheden paa det store og gode Undervisningsapparat, vi allerede har til Raadighed i vore Efterskoler, Højskoler og Landbrugsskoler. Paa disse Skoler gøres der et stort og maalbevidst Arbejde for at give Eleverne saa gode Kundskaber som muligt, men man søger tillige at vække deres Foretagsomhed, saa at de unge ikke saa let gaar i Staa, man forsøger at skabe selvtænkende Mennesker med Kærlighed til Land og Folk. Derfor er de Penge, Staten ofrer paa disse Skoleformer, vel anvendt, og det er et Skridt i den rigtige Retning, at den højtærede Undervisningsminister foreslaar Bevillingen til Understøttelse af Elever til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler forhøjet med 67'000 Kr.; det er nemlig rigtigt, hvad

Foreningen for Høj- og Landbrugsskoler samt De samvirkende danske Husmandsforeninger anfører, at de uheldige økonomiske Kaar har vanskeliggjort det for en stor Kreds af unge paa Landet at komme paa Højskole eller Landbrugsskole uden Understøttelse. Det er ogsaa rigtigt, at et Skoleophold for de unge paa Landet i Sammenligning med den forholdsvis lette Adgang, Byernes Ungdom har til Undervisning og Uddannelse, altid bliver mere bekostelig derved, at der foruden Bekostningen ved Undervisningen ogsaa maa udredes Betaling for Kost og Bolig under Skoleopholdet. En Del Ansøgere har slet ikke kunnet faa nogen Hjælp, og andre, som har opnaaet den beskedne Understøttelse, der ydes, har alligevel maattet opgive det paatænkte Skoleophold, fordi Understøttelsen har været for lille.

Der gøres dernæst opmærksom paa, at naar Elevantallet paa disse Skoler ikke er taget af i de sidste Aar, skyldes det for en Del, at arbejdsløse fra Byerne har søgt Ophold paa Skolerne, hvilket staar i Forbindelse med, at saadanne Elever af Arbejdsløshedsfonden faar udbetalt alt, hvad Opholdet koster, hvorimod de Elever, som faar Tilskud gennem Amternes Skoleraad, kun faar en lille Del af Udgifterne dækket.

Efter de gældende Lovbestemmelser maa Statens Tilskud til Understøttelse af trængende Elever svare til maanedlig 35 Kr., og det kun for Halvdelen af Skolens Elever det sidst forløbne Finansaar. Det er meget beskedne Beløb, Staten yder i Understøttelse til Ophold paa vore gode Ungdomsskoler og i det hele til Høj- og Landbrugsskolernes Drift, ogsaa set i Forhold til de store Beløb, som baade paa Undervisningsministeriets og Handelsministeriets Budget er opført til andre Skoleformer i vort Land. Jeg tror derfor, at her er et Forhold, som Lovgivningsmagten maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, naar Talen er om Ungdommens Dygtiggørelse.

Jeg vil ogsaa pege paa, at der synes at være en uensartet Bevillingspraksis i Amterne med Hensyn til Understøttelsernes Størrelse og Tildeling. Er der Forhold, som trænger til at rettes, bør det ske, og i det hele maa det være saaledes, at uformuende og mindre bemidlede unge fra Landet maa have Adgang til Dygtiggørelse paa vore gode Ungdomsskoler, baade Efterskoler, Højskoler og Landbrugsskoler. Disse Skoler kan yde et godt Bidrag til, at dansk Ungdom bliver bedre i Stand til at gaa ud i Kampen for Tilværelsen, ja, i vanskelige Tider er det